

Torjunta

Lajin torjunnassa tärkeintä olisi, että kauppapuutarhat huolehtisivat mahdollisimman hyvin lajin leviämisen estämisestä tuotteidensa mukana. Kotipuutarhoissa torjuntaa voi tehdä keräämällä yksilöitä esimerkiksi ämpäriin. Parhaaseen tulokseen päästään, kun talveh-tineet etanat kerätään keväällä pois ennen kuin ne ehtivät munia. Etanat tulee kuitenkin lopettaa aina kärsimystä aiheuttamatta esi-merkiksi kiehuvalle vedelle, joka tappaa ne välittömästi. Kotipuutar-hassa tapahtuvaa torjuntatyötä voi tehostaa sijoittamalla puutarhaan lautoja, joiden alle etanat kerääntyvät. Kosteana pysyvien lautojen alta etanat on helppo kerätä ämpäriin. Kuolleet yksilöt tulee sijoittaa muovipusseissa jäteastiaan tai haudata maahan siten, etteivät lajitoverit pysty käyttämään niitä ravintonaan. Pihanurmikon pitäminen lyhyenä, istutusten säännöllinen hoito ja hallittu kompostointi suljetussa astiassa auttavat myös omalta osaltaan espanjansirue-tanan torjuntatyössä. Avokompostoinnissa kalkitseminen heikentää etanoiden elinmahdollisuuksia. Ympäristön suojelemiseksi mitään myrkkijä ei kannata käyttää etanoiden hävittämisessä. Espanjansi-ruetanan pahiten valtaamilla alueilla joudutaan joskus turvautumaan pintamaan kuorimiseen ja sen hautaamiseen tiiviisti puhtaalla maal-la peitettynä kuoppaan. Espoon kaupungilla ei ole toistaiseksi har-joitettu erityistä espanjansiruetanan torjuntatyötä, mutta tilannetta ja mahdollista torjuntatoimien tarvetta seurataan.

Espanjansiruetanan esiintymispaikoista voi ilmoittaa vieraslaji.fi -sivustolle, jossa on valmis lomake havaintojen kirjaamista varten. Espoon kaupungille havainnot voi ilmoittaa kaupungin [palautejär-jestelmään](https://easiointi.espoo.fi/eFeedback/). (https://easiointi.espoo.fi/eFeedback/). Vaihtoehtoisesti havainnot voi ilmoittaa sähköpostitse osoitteeseen: kaupunkitekniikka@espoo.fi tai soittamalla kaupunkitekniikan keskuksen asiakas-palvelunumeroon: 09 816 25000.

Lisätietoja torjunnasta www.vieraslajit.fi

VIERASLAJIT ESPOOSSA

ESPAJANSIRUETANA

Espanjansiruetana

(*Arion vulgaris*)

ERITYISEN
HAITALLINEN

Alkuperä ja leviäminen

Espanjansiruetana on kotoisin Etelä-Euroopasta, josta se on kulkeutunut Pohjois-Eurooppaan maamassojen siirtojen sekä puutarhakasvien taimi- ja sipulikaupan kautta. Laji on havaittu Manner-Suomessa ensimmäisen kerran 1990-luvun alussa, minkä jälkeen se on levinnyt laikuittain ympäri maata jopa Muonion korkeudelle saakka. Espoossakin on viime vuosina tehty havaintoja espanjansiruetanan joukkoesiintymistä yhä useammassa paikassa.

Laji lisääntyy ja leviää erittäin tehokkaasti, sillä se pystyy munimaan suotuisissa olosuhteissa koko kesän ajan. Varsinkin runsassateiset kesät saavat etanat lisääntymään ja liikkumaan aktiivisesti. Espanjansiruetanan lisääntymistehokkuutta lisää myös se, että laji on kaksineuvoinen, eli se pystyy hedelmöittämään itse omat munansa. Näin ollen yksittäinenkin etana pystyy muodostamaan uuden

esiintymän. Espanjansiruetanan munat ovat huomaamattomia ja ne kulkeutuvat helposti uusille alueille puutarhakasvien multapaakkujen ja kompostimullan mukana. Munat myös selviytyvät hyvin Suomen talvesta, vaikka aikuiset yksilöt kuolevatkin.

Tunnistaminen

Espanjansiruetana kasvaa tyypillisesti 7–14 senttimetriä pitkäksi ja on väriltään useimmiten likaisen ruosteeneruskea. Lajin yksilöiden väritys vaihtelee kuitenkin suuresti oranssista lähes mustaan. Espanjansiruetanaa ei tule sekoittaa kookkaaseen ja kotoperäiseen ukkoetanaan (*Limax cinereoniger*), jonka vaalean alapinnan reunat ovat leveästi mustat. Vaikka ukkoetanallakin esiintyy suurta väri vaihtelua, on se väriltään tyypillisesti harmaa-mustaraidallinen. Espanjansiruetanan ja ukkoetanan voi myös erottaa toisistaan hengitysaukon sijainnin perusteella. Espanjansiruetanalla hengitys-

Kuva: I. Valovirta / Vieraslajiportaali

aukko sijaitsee lähempänä päätä kun taas ukkoetanan hengitysaukko sijaitsee kauempana päästä.

Haitat

Espanjansiruetanaa kutsutaan myös kansanomaisella nimellä ”tappajaetana”. Laji ei tapaa mitään, mutta sen voi nähdä ruokailemassa raadoilla ja kuolleilla lajitovereilla. Pääasiassa espanjansiruetanat syövät kuitenkin kasviraivintoa, mikä ilmenee tuhoina puutarhoissa ja viljelmillä.

Etanoille maistuvat niin luonnonkasvit, koristekasvit, hyötykasvit kuin kukkasipulitkin. Tuhot voivat olla paikoin merkittäviä, koska etanoita esiintyy usein massoitain samalla alueella. Ilmaston lämpeneminen kasvattaa espanjansiruetanan populaatiokokoja tulevaisuudessa Suomessa, ja näin myös lajin vahingollisuus kasvillisuudelle lisääntyy. Espanjansiruetana voi myös risteytyä muiden etanalajien kanssa aiheuttaen suurta haittaa alkuperäiseliöstölle